

TELEGRAFUL ROMAN.

apare Marțea, Joi și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 27 Octobrie, 1895.

Diarele din capitala țerei ne-au adus alegerea de primar în Viena. Cestiunea aceasta a devenit celebră, și întrăgă pressa din patria noastră se ocupă cu ea.

E de tot caracteristic modul de apretiare al diarelor dela noi în afacerea aceasta, de aceea ne ocupăm și noi cu neintărirea primarului din Viena, care a devenit celebră tocmai prin faptul, că i se dă deosebită importanță din partea diarelor dela noi.

În Viena a eșit la suprafață curentul liberal, care ca și la noi e stăpânit aprôpe exclusiv, și acțiunea acestora a provocat o aprigă reacțiune din partea populațiunii crescine a Vienei. S'a format o partidă puternică antisemită, și acesteia i-a succedat câștigă maiortatea în consiliul comunal în asemene măsură, încât la alegerea de primar și-a scos pe reprezentantul său în persóna democratului Lueger.

Lucrul acesta în sine nu ar avea importanță deosebită, căci în viața constituțională alegerile se fac cu majoritate, și capitala imperiului Habsburgic a mai avut ea primari, de cari lumea mare nu a luat notiță.

Altcum se are lucrul în afacerea din cestiune. Primarul Vienei e cunoscut ca mare antisemit, care în parlamentul din Viena nu odată a atacat în mod violent curentul așa numit liberal din Austria, și în special a atacat pe evrei, cari ca și în alte locuri, au ajuns și în Viena la preponderanță.

Paralel cu acțiunea contra evreilor crâncenă desvolută a statului nostru, contra magiarisărei, și cuvântările lui contra sistemului de magiarisare dela noi, totdeauna făceau senzațiune, și pressa dela noi privea în el pre dușmanul neîpăcat al ungarilor.

După ce fu el ales primar al Vienei, diarele din Budapesta avéu ru-

brică permanentă despre el, și se cerea cu aplomb neintărirea lui ca satisfacțiune Ungariei pentru ținutul lui Lueger contra mersului lucrurilor dela noi.

Cestiunei cu intărirea sau neintărirea i s'a dat deci o deosebită importanță, cu ea s'a ocupat și ministrul Badeni, și diarele din Budapesta la timpul seu ne-au surprins cu scirea, că cestiunea neintării a format obiect de discuție între guvernul nostru și cel din Viena.

În sinul cabinetului din Viena s'au format două păreri. Maiortatea a fost pentru intărirea alegerii. Neintărirea e prezentată ca un act spontan al Maiestății Sale.

Am luat act despre această cestiune, ca și cetitorii nostri să fie în curent cu această afacere, care aqi preocupă opinia publică din monarhia noastră.

Revista politică.

Cea mai nouă și foarte tristă știre este, că Dr. Lueger, cel ales cu atât entuziasm primar al Vienei, n'a fost intărit. Fie care și aduce ómenilor, cari nu stau anume cu capul în sac, ca să nu vadă, ce se întemplă, amare decepțiuni. Și de și trebuie, să te convingi, că „gura-mare”, „minciunile” etc. sunt apucături, cari în politică au cele mai detestabile urmări. Și pe noi ne dóre, că creștinul, Dr. Lueger, n'a fost intărit. Faptul acesta însă aruncă o lumină cât se poate de tristă asupra situațiunii politice. Ar fi de dorit, ca și noi românii să ne mai omdăm în curca și, ci să ne trimitem din „amăgire” și să ținem cont în politica noastră de împrejurările triste, dar reale, să nu mai umblăm după potcove de cai morți; — Să înțelege de sine, că totă presa magiară, semită și filo-semantică. „Pester Lloyd” scrie în numărul de alăsteri un articol de fond, din care reiese, că de atunci de când a fost Lueger

ales, a amintit motivele, pentru cari nu credea, că va fi intărit. Deși cei din Viena și cu deosebire primarul neintărit a criticat de aspre curvurile adese ori ingerința guvernului ungar în afacerile Austriei, deși diarul guvernamental încă contestă acest amestec, noi nu-i credem. Fapt este, că întrăgă pressa magiară a scris din răspuneri contra intării lui Lueger; tot fapt trebuie să fie și amestecul unor persóne politice magiare de mare influință în această cestiune.

„Pester Ployd” afirmă, că nu trebuia nici decum adus motivul din partea Ungariei pentru neintărirea lui Lueger, căci au Vienezii destule motive; pentru că lui i-ar fi convenit să fie Lueger intărit și în chipul acesta „să fie capitala Austriei predată demagogilor antisemiți, ca rezidența împetentia lor se compună înainte în căregei lumi civilizate, căci cu atât ar fi fost mai bine pentru capitala noastră, (Buda-Pesta,) cu atât mai avantajos pentru reședința regelui Ungariei.

„Persóna lui Lueger nu vine luată în considerare, când e vorba de Ungaria, ea ivesce pe Austria; că iubesc el sau urêște Ungaria, nici nu încăldește, nici nu răcesce pe nici un cetățian ungar. Când ar fi primit însă direcțiunea dușmană statului și societății, demagogismul escesiv ultramontan și reacționar, prin care a ajuns acest om la postul de primar, aprobarea oficiósă, — și altfel nu s'ar fi putut interpreta intărirea, — atunci ar fi sulevat Ungaria formal cestiunea, dacă e cu puțință intărirea pactului de stat, sau și numai perpetuarea necesară a acestor pacte atunci, când ajung la putere dincolo tendințe atât de condamnabile și periculoase și când acestea se lătesc tot mai tare, tendințe, cari trebuie să nimicescă în ori-și care politic ungaresc liber cugetător și aderent al ideilor culturale, și conștința și sentimentul comuniunii cu Austria. Nu în literile legii stă ga-

ranția proprie și durabilă a raportului de stat, ci în sentimentul de solidaritate al popórelor; dacă însă se protegiază dincolo din partea guvernului astfel de situații, cari împresionază într'un mod respingător sentimentul și vederile ungarilor, atunci se deschide între noi și Austria un abis fără fund, pe care nu-l poate trece nici o lege”. — Din cele reproduse aici e evident, că magiarii au știut pune și de astă dată cu succes punctul pe il Traurig, aber wahr! Ei știu, să pomenescă dualismul și condițiunea chier și intărirea unui primar al Vienei, de existența pactului d'între Ungaria și Austria. Numai încapă deci nici o înđoială, că influința Ungariei a fost aceea, care a provocat neintărirea lui Lueger.

De aceea umblăm după noi mai sus, de cai morți, ci să ținem cont de dureroșele, dar realele împrejurări „Pester Lloyd” a mai șis, că garanția adevărată a dualismului austro-ungar nu este în litera legilor, ci în sentimentul de solidaritate al popórelor! Ce cuvinte de aur, și cât de rău și fără milă sunt ele desconsiderate în statul nostru! Apoi purtarea guvernului magiar a fost vre-odată și este astăzi de natură a promova solidaritatea popórelor? Apoi, cum se poate uni desnaționalizarea cu solidaritatea popórelor? Cum pot sta alătura magiarii, cari au toate drepturile cu românii despoiați și de cele mai neînsemnate drepturi? „Pester Lloyd”, care vede așchia din ochii Austriacilor, ar face bine să vadă bârna din ochii statului nostru. Solidaritatea de aur a popórelor într'un stat este absolut dependentă dela egală îndreptățire a acestor popóre din partea statului; când va esista această egalitate, cea din urmă de sine. În această „sfântă” direcțiune ar putea face și diarul din Pesta foarte mult. De ar face numai....

* * *

FOIȚA.

Cătră preoții nostri!

„Mergând, învățați toate nenumăratele botezându-i pe ei în numele Tatălui, al Fiului și al sântului Duch”.

De câte-ori preoții nostri în misiunea lor de urmași ai sfinților apostoli nu se vor fi întâlnit cu cuvintele, cuprinse în citatul de mai sus, cu cari cuvinte Domnul nostru Iisus Christos a trimis pe învățații săi în lume, ca să propoveduiescă cuvântul lui Dumnezeu.

De câte-ori în decurs de nouăsprezece vecri nu vor fi răsunat acele înțelepte cuvinte de pe buzele celor chemați a le rostii și de câte-ori ele nu vor fi fost viu interpretate și explicate de poporul credincios?

De sigur, că de nenumărate-ori! Și dacă totuși aflui de bine a mă mai ocupa încă odată cu cuvintele Mântuitorului, nu o fac din motivul, că eu aș pătrunde mai adânc în filosofia, celui mai mare filosof și aș putea da

o explicare mai corectă cuvintelor lui, ci o fac din simplul motiv, ca să reînprosperez în memoria preoților nostri și să le pun la inimă cuvintele Domnului nostru Iisus Christos, fiind-că nici când poate societatea omenescă și în special poporul nostru românesc nu a avut lipsă mai mare, de a pricepe cu adevărat învățăturile religiunii noastre, și nici când chemarea și responsabilitatea preoției noastre nu a fost atât de grea, ca în timpul de față.

Pentru-ca să vedem, de ce poate nici când necesitatea de a lumina și întări poporul în adevărata credință, nu a fost mai din greu reclamată ca în zilele noastre, trebuie să facem o comparație de atunci, când Domnul nostru Iisus Christos s'a adresat cu cuvintele: „Mergând învățați etc.” și între timpul în care trăim noi, și apoi să tragem concluziunile, cari de sine vor urma.

Societatea ovréiescă în timpul acela, când D-șeu a trimis pe fiul seu în lume, trist. Simțul moral și religios a degenerat aprôpe cu totul, desfrâul, imoralitatea, viclenia și corupțiunea domnia pe toate terețele. Nu era lege, instituțiune, care să fie

respectată, toate erau pângărite de pofta nesățioasă de înăvujire a fariseilor destrăbălați.

Era timpul suprem, ca D-șeu să trimită pe Mesia, pentru-ca se scape pe acest popor nerecunoscător de totala peire.

Între astfel de împrejurări să ivesce Mântuitorul, pentru ca să tórne viață în corpul slăbănogului — în corpul putred a națiunii evreiesci — ridicându-l dela mórte, la viață.

Nu voi înșira toate peripeciile provenite din vecinica ignoranță omenescă, prin cari a trecut Christos, fiind-că sunt foarte binecunoscute tuturor, ci voi suleva numai cazul că după-ce Domnul Iisus Christos și a ales învățații sei i-a trimis în o lume, care era pe tréptea ultimă de decadență, cu cuvintele: Mergând învățați toate nenumăratele botezându-i pe ei în numele Tatălui, al Fiului și al sântului Duch!

Din citatul acesta pondul principal îl pun pe cuvântul „învățați” care cuvânt m'a și făcut, ca să meditez asupra acestor lucruri.

Ca să vor fi așezate aceste cuvinte ale Mântuitorului și dintre acei nu puțin vor fi cugetat, că D-nul Christos nu a observat uici o topică în espunerea cuvintelor unul după altul. Așa ceva nu se poate presupune

despre cel mai mare dascăl; dar' abstrăgând dela aceea, că în toate învățăturile sale sa dovedit mai târziu de cel mai profund filosof, însuși natura lucrului, judecata istorică ne face să credem, că el cumina așa a putut să vorbească și că întrun adevăr în citatul de sus, unde cuvântul învățați a premers, există o topică esemplară.

Domnul Christos a știut, că societatea aceea, care numai avea nici atâta credință, cât un grăunț de mustari, numai așa să va putea întorcede pe calea adevărului, dacă i-se va infiltra în inimă credința adevărată, după-ce va fi convinsă în adâncul sufletului despre adevăratele învățături ale religiunii creștine, și după-ce va fi deplin convinsă despre adevăratele învățături deșerte, a idolatriei. De aceea D-nul Christos a șis învățătorii: „Mergând învățați etc.”, adică mai întâi explicați și convingeți poporul despre adevărul cuprins în învățăturile religiunii creștine și numai după-ce poporul va înțelege, că fericirea o poate dobândi numai atunc când se botează pe ei în numele Tatălui a Fiului și sântului Duch! Căci ce folos veți avea, dacă veți boteza o lume întrăgă, care nu e convinsă pe deplin, despre adevărul precep-

Demisionând ministrul de agricultură al Ungariei, contele Feste tich, a fost numit în locul acestuia, Dr. Ignaz Darányi. — Pentru noi românii e tot atâta.

* * *

„N. Fr. Presse“ publică următoarele sciri, primite din București: Veștile despre nouă mișcări ale revoluției macedonene au atras atențiunea guvernului român cu atât mai mult, cu cât chiar și persoane, cari stau foarte aproape de guvernul bulgar, ar fi dat declarația, că în cazul când dorințele macedonenilor nu s'ar vor lua în considerare, nu s'ar putea împedea o nouă izbucnire și mai teribilă a revoluției. Neliniște a produs cu deosebire scirea, că la congresul macedonin, ce s'ar ținea în Sofia, vor lua parte și delegații dela comiteele macedonene formate prin unele cetăți ale României. Ca s'ar nu s'ar ivescă surprinderi neplăcute, ministrul de interne a dat ordin prefectilor din Tulcea și Galați, nu numai să supravegheze cu îngrijire pe bulgarii locuitori în țară, dar să ție în strictă evidență și pe străinii bulgari, macedonenii ruși, greci și armeni, cari zăbovesc pe timp mai scurt în România, pe șemne inspirat, în care se declară, că România, care se interesează mai mult ca alte state de pace, are un interes esențial la susținerea imperiului otoman, și că de aceea ori și cine, care se face unealtă contra siguranței Turciei, trece de un om periculos pentru interesele României. Amintitul organ guvernamental aduce la această declarație într'un mod destul de limpede, că acei cetățeni români de origine macedonă s'au bulgărescă, cari sprijinesc mișcarea macedonă prin bani sau într'alt chip, au s'ar alăga între datorințele lor către statul român și între simpatiile lor naționale. Ori și care sprijin al mișcării îndreptate contra Turciei e o înaltă trădare a intereselor României, care în nici un cas nu s'ar pôte tolera.

* * *

Diariul oficios al Rusiei „Regierungsbote“ a publicat mai în zilele trecute un articol, care a făcut mare furor în totă presa europeană. Etă-1: „Secretarul de stat din ministerul de externe englezesc, Mr. Curzon, a ținut în Kingston o vorbire, în care a declarat, că venirea torilor la putere ar fi produs mări schimbări în lumea politică. „Puterea Angliei“, a ținut oratorului, „care e recunoscută de opinia publică a țerei, nu mai li s'ar pare nici străinilor o chimăra“. Vorbitorul a susținut, că politica esternă a Angliei sub conducerea torilor a suferit o „radicală schimbare“. În cercurile li-

berale englezesce lumea nu e de părerea acăsta, și s'ar constată, că secretarul de stat nu a fost îndreptățit a afirma, că rezultatele dobândite de politica torilor pe terenul politicii esterne ar fi mai favorabile pentru Anglia decât acelea, pe cari le-a avut guvernul liberal; noul guvern tory calcă pe urmele lorului Rosebery în toate cestiile esterne, chiar și în cea armă. Opinia liberalilor din Britania o împărtășesc în acăstă privință cele mai însemnate și are străine, cari găsesc, că actualul cabinet englez n'are nici o ansă, să se laude cu fapte deosebite înainte opiniei publice din Anglia. Pentru de slegarea cestiilor armene are s'ar mulțumescă Europa nu Angliei, ci conlucrării celorlalte două puteri, Franței și Rusiei. Pentru Franța și Rusia a culminat cestia cu deosebire în asigurarea drepturilor și intereselor supușilor creștini ai Sultanului, față cu codirea sistematică a guvernului turcesc, de a-și împlini datorințele impuse lui prin pactul dela Berlin. În baza pusă pentru înțelegerea celor trei puteri, prin cari pörta a fost silită, să respecte pretenziunile, cari i s'au făcut, a lipsit de astădată încrederea în sinceritatea intervenției engleze; căci după părerea cercurilor politice nu e nici o putere legată prin interese esențiale cu orientul, cari s'ar nu fi fost cuprinsă de indignare față cu manierele și politica de duplicitate a diplomației britice, care a atins aproape și cestiunea împărțirii Turciei. Nici odată nu s'ar exprimat în Europa sentimentul de neîncredere față cu direcția politicii engleze și față cu problemele ei într'o formă atât de palpabilă ca astăzi, și acăsta nu constituie nici pe departe un progres, cu care s'ar putea lăuda guvernul torilor și presa engleză. Astfel judecă cel puțin foile străine, cari apreciază cu minte scopurile și problemele amestecului european în cestia turcescă dela izbucnirea turburărilor armene încôce“. Din cauza acestui declarat articol, totă presa europeană a fost îngrijită, căci i s'ar părea, că între Anglia și Rusia s'ar ivit o mare neînțelegere, care continuată era posibil, să s'ar termine pôte și prin războiu, Scirile mai nouă însă sunt foarte liniștitoare.

Starea păgânului înainte de întorcerea lor la creștinism.

Acei cari nu știu nici decum istoria, socotesc că oamenii, cari au trăit acum una mie opt sute de ani erau mai simpli, mai nevinovați și mai ascultători decât cei din ziua de astăzi;

dar câți au citit cu atențiune cărțile, ce ne-au rămas dela greci și dela romani ved din contră. Propoveduirea evangheliei începu sub împărația lui Claudiu și Nerone. În Tacit se vede în ce stare era curtea acestor împărați, de asemenea în Orațiu, Juvenal, Martial și Petroniu se descriu faptele scârbôse din acel secol; și se vede că prevedința ne-a păstrat toate acele cărți, pentru ca să ne arate din ce fel de stricăciune a scos Domnul nostru Iisus Christos nămul omenesc.

Înșiși părinții bisericesci vorbesc destul de clar despre toate acestea și mai ales: Augustin, Tertulian și Clement Alexandrînul, ceea-ce ne face să nu ne mirăm de grozavul număr de rătăciți, pe care apostolul Pavel le descrie la începutul epistolei sale către romani.

Să știe în ce fel de decadentă era Alexandria, Antiohia și Corintul; asemenea se știe cât erau de vestite pentru desmerdările și moliciunile lor cetățile Ioniei și ale Asiei mici și cu toate acestea în mijlocul acestei stricăciuni, creștinismul avu nascerea sa și chiar într'acele cetăți se formară bisericile cele mai strălucite.

Petrekerile cele obicinuite ale poporului roman erau de a vedé oameni omorându-se între dēnșii, sau sfășiiindu se de animalele sălbatic.

În toate zilele se munciau robii pentru pricini foarte mici și li făceau să sufere cele mai grozave munci, fără nici o judecată sau cercetare. În fine, iubirea de arginț, nu era mai pe jos decât crușimea, toate erau pline de violențe, de strâmba jurăminte, de asupriri și silnii.

Din acest fel de oameni deveniau creștini; acestia odată spălați și sfințiți, nu se mai cunoscă: dacă ei erau cei dinainte?*)

Darul evangheliei veni asupra acestor frumose și firesci cugetări a putut face mare succes.

Sf. Cornilie (sutaș roman) a fost cel dintâiu dintre păgâni care primi acest dar. Vitejia romană se vede la mulți luminați mucenici precum la Sf. Laurențiu, Vichentie, Sevastian și la mulți și mari episcopi, precum la Sf. Ciprian, Ambrosie, Leon etc.

Astfel religiunea creștină se aședă în mijlocul împărației Rome și chiar în mijlocul Romei, atunci când ea era mai înflorită și în secolul cel mai luminat, care fu tot de odată și cel mai stricat. Dumnezeirea Evangheliei nu putea mai bine să strălucescă de cât triumfând asupra celor două cugetări omenesci, care li stătea mult în contră și cari erau: știința și înălțarea minții, cari se împotriveau la

*) I. Corint. VI, 11.

simplicitatea învățătorei creștinesce și smerenia credinței.

Este de trebuință a nota acestea, pentru ca să știe că apostolii au avut de a face cu nesce oameni greu de înduplecat.

Tertulian dice: Iisus Christos n'ou făcut ca Numa Pompiliu, care imblânzea nisce oameni petroși și teroși încercându-i prin mulțimea deităților ce le propunea, ca să și-le facă milostive, ci aflând de nesce oameni fiind învățați și amăgiți prin a loruși politetă, el le-a deschis ochii, spre a cunoște adevărul“.

(„Vocea Bisericei“.)

Noutăți.

Invitare. Din incidentul retragerii în pensiune a fostului director și profesor seminarial, protopresbiter, Ioan Hannia, corpul profesoral dela seminarul pedagogico-teologic „Andreian“ din Sibiu, a decis în conferința sa dela 13/25 Octombrie să aranjeze în 7/19 Novembre a. c. o festivitate în onoarea acestuia.

Programul este următorul:

1. Ziua serbării va fi pentru institutul și liberă.
2. La 9 ore a. m. serviciu divin în biserică din Sibiu-cetate.
3. La 11 ore: a) Presentarea corpului profesoral în locuința fostului director; b) Presentarea deputațiunei elevilor seminariali; c) Presentarea deputațiunei societății de lectură „Andreiu Șaguna“.
4. La 8 ore seara banchet în restaurantul „Ardean“.

La acăstă festivitate sunt bineveduți toți foștii elevi, precum și amicii și cunoscuții emeritatului bărbat al bisericei noastre, Ioan Hannia.

Acei domni, cari vor să ia parte la banchet, sunt poștiți a se insinua la profesorul seminarial Dr. Ioan Stroia, până inclusive în 5/17 Novembre a. c. Prețul de couvertă 2 fl.

Sibiu, în 26 Octombrie (7 Nov.) 1895.

Corpul profesoral.

* * *

Părăstasul pentru Andronic. Un meseriaș din Sibiu ne împărtășesc următoarele despre părăstasul ce s'ar servit pentru Andronic: Stimat dle redactor! Precum s'ar anunțat în numărul trecut al foiei D-Vostre, Joi, în ziua de stul m. Dumitru s'ar servit în biserică din loc Suburbul-Iosefin părăstas în memoria fericitului Andronic, fondatorul fundațiunei, din care astăzi s'ar împart ajutoare meseriașilor români, lipsiți de mijloce.

Însă cu durere trebuie să amintesc, că deastădată meseriașii noștri au fost departe de chemarea lor; foarte pușini și-au arătat recunoștința față de binefăcătorul lor, care și-a jertfit averea pentru înaintarea și prosperarea meseriașului român.

telor propoveduite, care nu are ca basă a vieții ei morala și adevărata credință, aceea ușor va fi erăș sedusă. Etă logica cea mai perfectă.

De atunci și până acum a trecut nouăsprezece vecuri și s'ar vede că timpul e o rătă, a cărei obești represintă anumite perioade de timp, în cari apoi domnesc diferite curente reformătore. Să vede, că noi am avut nefericirea, de a trăi tocmai în aceia epocă sau period de timp, în care domnesc acel curent, care a condus și pe Iudei la starea cea mai deplorabilă, când numai Mesia, i-a mai putut scote din ghiarele morții rușinoșe. Nu vrău să afirm, că societatea de azi nis'ar presenta tocmai în aceia haină în care era îmbrăcată societatea ovreiescă, dar' nime nu pôte garanta, că purcend omenimea de azi, pe calea ce se observă a fi apucat, nu va ajunge înaintea fatalului mormânt, din gura căruia numai Mesia o ar putea scăpa.

Se observă în societatea omenescă de azi o lipsă uriașă de simț moral și religios. A înaintat cu pași haibulici pe calea decădței și a degenerării. Basa societății, garanța existenței ori-cărei societăți: credința s'ar clătit din fundament. Avem exemple de-

stule în zilele noastre, că cutare sau cutare popor începe a degenera fisicesce, dovadă că moralicesce s'ar stricat deja. Vedem în toate zilele cum imoralitatea, viclenia, fari-seismul, corupțiunea, relele deprinderi, ignoranța și nepăsarea ocupă teren tot mai larg, alungând moravurile bune, credința adevărată, onoarea și caracterul. Că unde vom ajunge mergând înainte pe acăstă greșită cale e ușor de prevăduț.

Toate acestea le am țin referitor la întriga societate omenescă și deore-ce și pe poporul român face parte din acăstă familie mare, multe din acele rele cad și în spina-rea lui.

Cu durere trebuie să constatăm, că și poporul nostru, care a fost cel mai credincios dintre toate popoarele încă a decăduț moralicesce. Se observă dincic un indiferentism tot mai mare față de cele religioșe. Causa acesteia scăpătări s'ar zice în mare parte a fi să-răcia. Dar apoi că. d a fost poporul român mai bogat, ca acum? Nicl când; ba a trăit timpuri și mai grele, dar totuși a ținut cu multă sfințenie la credințele și învățăturile sfinte nostre biserică.

O altă cauză și mai ponderoșă, de care mai ales trebuie ferit poporul, și de care da-

tori sunt a ține cont toți cei chemați sunt a demerile și ispitele, ce provin din afară asupra poporului nesciutoriu. Este știut, că ispitele vin din partea omenilor răuvoitori, fără credință în Dumnezeu, din partea fariseilor.

În timpul nostru toate instituțiunile introduse, poreclite moderne, sunt lipsite de caracterul moral, prin urmare sunt stricăcioșe omenimei, și sunt în detrimentul creștinismului.

Poporul nostru încă e pus în fața unei astfel de instituțiuni, care foarte ușor îl pôte seduce și abate dela adevărata credință în învățăturile tradiționale ale bisericei creștine cu atât mai vortos, că nouele instituțiuni au de scop final, slăbirea poporului în credință și apoi desbinarea lui de biserică și învățăturile sale.

Poporul e necăjit! Asta au știut o is-pititorii, și prin nouele legi bisericesci, s'ar pare a i-se ușura încâtva miserabila stare materială a poporului. De aceea poporul ușor pôte cădea în ispită. Slăbindu-i odată credința, decăduț moralicesce, degenerază fisicesce și nu va trece mult până ne vom afla și noi pe drumul peirii.

Ne dore mult de poporul nostru, de

aceia până a nu simți suprema necesitate, până încă a nu ajunge tocmai pe ultima trēptă a desperării, avisăm pe cei chemați, cari în primul rând sunt preoșii, cu cuvintele Mântuitorului: „Mergend (propoveduind evangelia lui Christos) învățați etc. Adecă dați-vē silința a explica, a convinge poporul despre singura mântuire a religiunei creștine, cimentată credința în popor, pentru-ca nime s'ar nu o pôte clăti. Arățați tristețea urmări ale slăbirei în credință și stringeți tot mai mult legăturile dintre popor și biserică. Asta s'ar va ajunge atunci, când toți preoșii noștri vor fi adevărați urmași ai sfinților apostoli, vor fi toți la culmea chemării lor, vor fi toți conșinși despre responsabilitatea mare, ce o vor avé înaintea lui Dumnezeu. Predicați și explicați cuvântul lui Dumnezeu în fie care Duminecă, căci ce folos, dacă în fiecare Duminecă numai și numai botezați o turmă, a cărei credință a slăbit foarte.

Dacă nu vom face așa, desigur și noi o s'ar ajungem acolo, de unde nu mai e scăpare, de unde numai erăș Mesia ne va pute scăpa.

L. T.

Dintre mulțimea de meseriași români cari se află în Sibiu, și dintre cari foarte mulți s'au împărțit cu ajutoare din numita fundațiune, abia câți-va au asistat la serviciul părăstasului, deși s'a anunțat și prin jurnal. Ba chiar și dintre coriștii, cari aveau să eșecute cântările liturgice și funebrele partea cea mai mare au lipsit, așa încât dacă nu ni-ar fi oferit spriginul mai mulți elevi ai seminarului Andreian (cărora li se aduce pe această cale mulțămii) eșecutarea cântărilor în cor ar fi fost imposibilă.

De altfel serviciul precum și cântările au decurs în ordine. După săvârșirea serviciului s'a depus din partea meseriașii și aici puțini la număr, în semn de recunoștință o cunună pe mormântul decedatului.

Ar fi de dorit ca meseriașii noștri pe viitor să fie mai recunoșcători față de binefăcătorii lor. Să cinstescă pe cei-ce îi cinstesc.

Un meseriaș.

Prădăciune la mănăstire. Intr'una din nopțile trecute, pe când toate călugărițele dela mănăstirea Adam (județul Tutova) dormiau tun, etă că nisece indiviși bat la porța mănăstirei. Era o vreme rea și rubele lui Dumnezeu se ghemuiseră ca pisicele câte 2—3 într'un pat.

Maica Elisabeta Popa, auzind șgomotul a deschis ușa și a întrebat pe necunoscuții care bătușeră la porță: ce vreau? Ei au răspuns întâiu că sunt oameni buni și au intrat în lăuntru.

În odaia aceea se afla și maica Ecaterina Vêrgolici. Indivișii erau tâlhari și imediat ce au intrat în odaie au cerut cu glas amenințator: bani!

— N'avem bani! răspunseră cele 2 călugărițe.

Atunci tâlharii s'au repezit asupra celor 2 femei și au început să le bată și tortureze îngrozitor, căci credeau că ele totuși vor fi silite la urma urmei să spună unde și în banii ascunși. Bandișii nu credeau odată cu capul că maicele n'aveau bani.

În sfârșit negăsind parale hoșii a luat un val mare de șiac, mai multe valuri de pânză și alte obiecte de valoare, pe cari le-au găsit în odaie.

După aceea au dispărut în întunecul nopții.

Călugărițele au fost găsite a doua zi dimineața stălcite în bătea, întinse pe jos în odaie. Celelalte maici au dat de scire autorităților cari s'au transportat la fața locului și au auzit.

Călugărițele au fost transportate la spitalul Beldiman din Bêrlad.

De urma bandișilor nu s'au putut da până acum.

Vinuri scumpe. — Noul arendator al pivniței din Wiesbaden face reclamă cu multele și renumitele sale vinuri. În pivnița lui se află 12 specii de vinuri din pivnița prințului de Nassau, între cari unul din anul 1076, așa numitul vin de Hochheim, și altul din 1881 numit de Steinberg.

Cinci specii sunt din pivnița lui Napoleon I. între cari unul din 1728 numit vin de Würzburg, altul din 1873 vin de Markobrunn și érași altul din anul 1840 vin de Rüdelsheim. Mai are arendatorul vinuri din pivnițele altor principii; astfel de prin anul 1822 vin de Markobrunn, din anul 1859 vin de Rauenta, din anul 1868 așa numitul vin cabinet de Grûfenberg și alte multe specii nobile dela Rin. Cele mai scumpe în prețuri sunt vinurile de Pfalz și Mosela.

Precum se deosebesc aceste vinuri prin calitatea și raritatea lor astfel variază și prețul lor, așa o butelie valorează dela 10 — 60 lei.

Scrutări archeologice în Palestina. O societate engleză s'a constituit pentru a face scrutări archeologice în Palestina; după mai multe săpături făcute pe muntele Sionului, în partea de miază-zi a Ierusalimului a dat de urma unor anticități prețioase.

După-cum spune o fâie din Ierusalim scrutătorii au aflat până acum mai multe frânturi de păreți, o porță nisece basinuri pentru apă etc. Să speră că se vor afla încă alte tezaure vechi de felul acesta, ce de mii de ani stau îngropate acolo, și cari vor servi la deslegarea multor chestiuni privitoare la istoria Ierusalimului.

Scopul principal al societății este însă ca să aște mormântul lui David, care după tradițiunile vechi ar fi înmormântat în muntele Sionului.

* * *

Cafeaua e veninosă. Se vorbește mult despre veninul ce conține beuturile spirituoase și despre urmările cele triste ce produce beția. Mulți recomandă ca contra-venin cafeaua chiar pentru bețivi, dar' în timpul din urmă s'au făcut cercetări amănunțite, și s'a aflat, că și în cafea sunt materii veninoase și stricacioase pentru sănătate.

În timpul din urmă un profesor din Paris, Tourette, a arătat mai presus de orice îndoială că în cafea se află venin. Numitul profesor spune că urmările celor ce consumă cafea sunt tot cam asemenea cu ale celor ce beau rachiu și alte spirituoase. Cafeaua slăbește stomacul, micșorează pofta de mâncare. Cei mai mulți bolnavi de soial acesta se îngrozesc de mâncări vântoase și potesc numai pâine înmuiată în cafea. Noptea nu pot dormi, căci nu le vine somnul, sau dacă adorm visază visuri urite și înspăimântătoare, le tremură toate membrele. În urmă bolnavul slăbește de tot, puterea îi scade.

Cu toate acestea inveninarea de cafea nu este așa de primejdioasă ca de beuturi spirituoase; astfel încetând cu consumarea cafelei, încetază bôla, pe când urmările beției de rachiu sunt adeseori mormântul omului.

* * *

Arbore, care produce lapte. Există mai multe soiuri de arbori, cari posed un suc asemănat laptelui. Cel mai cunoscut este așa numitul Palo de vaca, sau arborele vacii, care se găsește în Cordilieri, pe côstele din Caracas, în sudul Americii. Humboldt spune despre acest arbore următoarele: „Între cele mai curioase fenomene întâlnite în timpul călătoriilor mele, număr negreșit descoperirea arborelui de lapte. Cresce în părțile stâncose ale munților și rădăcinile lui sunt aproape scose din pământul pietros. Luni întregi nu cade o picătură de ploie pe frunzele sale veștede, ramurile lui apar uscate și morțe; dacă se găurește însă trunchiul curge din el un lapte dulcég și nutritor.

În dorile țilei acest izvor vegetal este și mai bogat; atunci popoarele indigene alérgă din toate părțile ca să-și umple ulciore și vase cu lapte, care este galben și smântos.

Dr. Boussingault a analizat acest lapte vegetal și a declarat înaintea Academiei franceze, că în compozițiunea lui este foarte asemănat laptelui de vacă conținând nu numai substanțe de grăsime dar și zahar, caseină și fosfate. Arbori de felul acesta se mai găseac în Cylon, Canemerera și în insulele cauarice.

* * *

Cutremur de pământ în Roma. Sâmbătă, în 2 Novembre st. n. la 4 ore și 38 minute dimineața a fost în Roma un puternic cutremur de pământ, ce a durat mai multe minute. Cutremurului i-a premers trei sguđituri mai slabe, după cari au urmat un cutremur ce a durat 8 secunde. A urmat apoi o pauză de 2—3 secunde, după care érá s'a produs o mișcare undulătoare de mai multe secunde. Stricăciuni mari nu s'au făcut. Vechiul turn al liceului „Collegium romanum“ s'a clătit puțin. La mai multe case le-au cădut hórnelé. De pe fațada bisericei sântului Petru a cădut o emblemă de marmură, nu a lovit însă pe nime. Păreții mai multor chilii din Vatican au crepat. Prinsonerii de prin temnițe simulând o gróză mare au început a să revolta. Trupele trimise au restabilit numai decât ordinea între întemnițați. Mai mulți pacienți de prin spitale în spaima cea mare au început a alerga afară și a să refugia, dar' au fost pe urmă mulțomiși. Papa a primit imediat pe mai mulți în audiență. Cutremurul acesta s'a simțit și în împrejurimea Romei, la mari depărtări.

* * *

Fumatul în Mexico. E fapt constat, că nicăiri în lume nu se consumă atâta tabac cu fumatul ca în Mexico, unde copiii deja în frageda etate de patru ani încep fumatul, ér dintre femei partea cea mai mare fuméză.

În scôlă, dacă profesorul voiesce să premieze pe cutare scolaru pentru sîrguința și conduita sa bună, apoi îi permite ca în decursul prelegerilor să pôta forma în scôlă. Să întéplă, că profesorul este mulțămii cu

prestațiunile unei clase și atunci apoi permite tuturora a-și aprinde țigările.

Invătătorii — după-cum se cuvine unui înăscut Mexican — în tot decursul prelegerii ține o țigară, corespundătoare poziției sale în gură, pe care numai atunci o mișcă când trage câte o dușcă din ulciornul, ce permanent e pe catedră. Ulciornul de regulă conține pulque (vin de Agave) și despre aflarea lui în bună stare, trebuie să se îngrijască părinții scolarilor. E interesant de altcum și aceea, că în sala judecătoreii din Mexico e permis fumatul și nu arare-ori s'a întéplat că acusatul de pe banca acușătorilor dând rotoğole de fum își face fasiunea sau își ascultă sentința.

* * *

Călătorie riscată. Un inventator din America, cu numele Mr. Bartolomeo s'ocupă de tot serios cu planul de a se lăsa în jos pe cataractul Niagara. Spre scopul acesta a pregătit două globuri de aluminiu, cari să învêrt liber în jurul unei osii de oțel. Pe osie a înșepentit un scaun, pe care ședând să se lase în jos pe potopul de apă. Bartolomeo afirmă, că călătoria această e așa un lucru bagatel, încât și cel din urmă băiat o ar putea face fără nici un pericol.

* * *

De un succes ne mai auđit s'a împărțit instituția loteriei de clasă în Ungaria. Astăzi după ce s'a eshauriat cea dintâi clasă, se pôte pređice lucrul acesta cu mare satisfacție. Cu satisfacție, pentru-că acest succes oferă garanția, că loteria de clasă la noi v. forma de fapt eel dintâiu pas pentru delaturarea loteriei mici.

Marele succes al loteriei de clasă unguresci constă mai cu samă în aceea, că pot participa la ea toate păturile societății. Cu mândrie se constată, că losurile acestei loterii din patrie au găsit în lumea întregă cea mai bună primire. Chiar neînțelăsă e în această privință dispozițiunea guvernului austriac adecă, că losurile loteriei de clasă unguresci în Austria nu se pot pune în circulație și nici nu se pot vinde. Ungaria s'a purtat în privința asta mai culant; noi amintim numai timpul recent, când losurile loteriei de espoziție din Lemberg aici se puneau în circulație și se vindeau publice. Și acum ia guvernul austriac față cu losurile loteriei millenare astfel de dispoziții. E speranță, că guvernul unguresc va profita de ocazie ca să restabilească pe deplin paritatea în această direcțiune. Guvernul austriac se va arăta în tot cazul prevenitor, mai ales că ministrul de finanțe austriac, Bilinski a dat espreziune în esposeul seu din 24 Oct. a. c., că e gata să delătoreze loteria mică. Din punctul de vedere al celor ce conduc loteria naturală că nu se va pune deosebit pond pe această, pentru-că losurile găsesc în Ungaria un teren mârșos, așa că va fi greu cu puțință să satisfaci toate pretensiunile. De aceea, cari vreau să ia losuri, să se îngrijescă cât vor putea mai de timpuriu, ca să nu se ivéscă pentru cumpărători astfel de neplăceri, ca cele dela clasa întâiu. Atunci s'au grămădit tocmai în țilele de pe urmă comanda la colectantul principal Carl Heintze din Budapesta atât de multe, încât o mare parte dintre mușterii n'au mai primit losurile la timpul hotărât. La a doua clasă va fi îmbulzela și mai mare, pentru-că șansele de joc sunt cu mult mai favorabile. Pe când s'a împușinat numărul câștigurilor cu 10.000 s'a urcat numărul câștigurilor mult mai mult peste dublu. Mai vine în considerare suma fabuloasă a câștigurilor — această clasă oferă un premiu de 600.000, 5 premii de 400.000 până la 500.000 de coróne — și astfel să pôte ușor explica interesul, ce i-se dá acestei clase a doua din partea tuturora, clasă, a cărei trageri să vor face din 6—14 Decembrie. Din partea celor ce conduc loteria, am fost făcuți atenți să recomandăm celor ce posed losuri de clasă I. să și le reînvoiască de vreme cu losuri cl. II., care se pôte face mai simplu prin trimiterea losului de clasă I. și scóterea losului de cl. II. cu rambursă. Pentru-că losurile de cl. I. s'au vëndut cu toiu, va fi îmbulzela pentru reînvoirea losurilor colosală și de aceea va fi în interesul fie căruși proprietar de losuri (clasa I.) să cérá reînvoirea cât mai de timpuriu, ca să pôta ajunge la timp în posesia losului învóit.

Convocări.

Adunarea generală a despărțemintului XII Alba Iulia al Asociațiunii transilvane, pentru literatura română și cultura poporului român să convocă prin această în opidul Teușiu, Mercuri la 8/20 Novembre 1895 în sala scólei române de fetițe la 10 ore a. m.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării prin directorul seu.
2. Cetirea raportului despre activitatea comitetului în anul espirat.
3. Raportul cassariului despre rațiociniul din 1894.
4. Raportul aceluiași despre întreprinderile și eșitele din 1895.
5. Alegerea unei comisii pentru încassarea tacselor de la membrii vechi și noi.
6. Alegerea unei comisii pentru esaminarea rațiociniului de pe anul 1894.
7. „Cum să ne potrivim ca la bine să eșim“, disertațiune de Nicolau Ivan.
8. „Bogățiile ardélului“, disertațiune de Silvestru Moldovan.
9. Rapórtelé comisunilor alese sub p. 5 și 6.
10. Destinarea locurilor pentru agenturi.
11. Inchiderea adunării.

Toți membrii Asociațiunii de pe teritorul despărțemintului și toți binevoitorii culturii némului nostru sunt invitați a lua parte.

Alba Iulia, în 1 Novembre 1895 st. n.

Din ședința comitetului despărțemintului XII al asociațiunii.

Simeon Micu,
director.

Nicolau Ivan,
actuar.

Reuniunea învățătorilor români gr. or din districtul Sas-Sebeș își va ținea adunarea sa generală în țilele din 4/16 și 5/17 Novembre a. c. în orașul Sas-Sebeș.

La această adunare generală se invită toți membrii acestei reuniuni, precum și toți amicii și binevoitorii cauzei școlare.

1. Sâmbătă în 4/16 Novembre a. c. la 10 ore a. m. invocarea dușului sânt; deschiderea adunării și constatarea membrilor preșenți.

2. Raportul comitetului central despre activitatea sa dela ultima adunare generală, dimpreună cu raportul cassariului și al bibliotecariului.

3. Alegerea unei comisii pentru censurarea acestor rapórtelé.

4. Însemnătatea igieniei în scóla poporală în general; prelegere practică din acest obiect.

5. Importanța economiei casnice la români, — disertațiune.

6. Însemnătatea electricității în general; prelegere practică pentru curs. V. și VI. din acest obiect.

7. Prelegeri practice: a) din religiune pentru curs. I.; b) din Comput pentru curs IV.

8. Raportul comisunii de sub pt. 2.

9. Curenții.

Din ședința comitetului central al reuniunii învățătorilor rom. gr.-or. din districtul Sas-Sebeș, ținută în 30 Octobré 1895 st. n.

Z. Mureșan,
președinte.

N. Todea,
notariu.

Loterie.

Miercuri, în 6 Novembre n. 1895.

Brünn: 63 37 12 44 76

Prăvălie mare de vinuri spaniole VINADOR

Hamburg

Viena

Medic-Malaga Sect, Sherry Heres de la frontera, Lacrimae Christi, Muscat Lunel, Ausbruch de Ruster, Cognac franțuzesc, X X X X X X V. S. O. se găsește în Sibiu la domni **Franz Jahn fii**, ulița urezului 2 — și pi-ața mică 31.

Deposit de vinuri în sticle albe ca zăpada din calitățile

VINADOR

să află în Sibiu în Cafeneaua Lázár, în Cofetăria lui Frenț și la Hotelul „Impăratul Romanilor“.

Ne rugăm, să Vă uitați bine la marca Vinador, precum și la marca sigilului recunoscut prin lege pentru-că numai atunci se dă cea mai deplină garanță pentru absolută originalitate și bunătate. [195] 1-3

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniou Novotny

în Timișoara — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădate cu adiuțări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un **clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.** Mai departe se

recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiuțare de fer bătut, — ca și spre turnarea de **tóce de metal.** Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin. [43] 17-21

Preș-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Nr. 366-895

[182] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la școlile gr.-or. române din comunele mai jos numite, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Batiz, cu salariu de 300 fl. cuartir și 2 stângini de lemne din care se va încălzi și școla.

2. Lesnic cu filia Dumbrăvița cu salariu anual de 300 fl. cuartir și grădină și 6 stângini de lemne din care se va încălzi și școla. Aici învățătorul va fi ambulant, având a ține școlă 4 zile din săptămână în Lesnic și 2 zile în Dumbrăvița.

3. Săncraiu, cu salariu de 300 fl și lemne pentru încălzitul școlii.

Dela reflectanții la aceste posturi se cere să se prezenteze până la alegere în vro Duminecă ori sârbătoare la biserică din comuna, la care au concurat spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti și pentru luarea de informațiuni mai detaliată despre starea acestor școle și modul de plătire al salarelor.

Învățătorul ales la vre-una din aceste școle e datoriu să țină și prelegerile în școla de repetiție împreună cu instruirea în cântările bisericesti; va fi obligat a cânta Dumineca și sârbătorea în strană, având a conduce și cu școlarii cântările liturgice în biserică.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au să-și asternă suplicile lor concursuale instruite conform normelor din vigore la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul sus indicat.

Deva, la 31 August, 1895.

Oficiul protopresbiteral al Devei, în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Avram P. Păcurariu,
adm. protopresb.

Nr. 367/1895

[192] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea parohiei de cl. III-a Coronca, în tractul protopresbiteral al Murăș-Oșorheiului, prin această se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh, în cari sunt socotite și venitele de parohia vacantă Sănbenedic cu filia Acoșfalău, ce este a se administra prin parohul din Coronca, dau anual suma de 449 fl. 70 cr. v. a.

Informațiuni detaiate despre această parohie se pot lua la fața locului și la subsemnatul protopresbiter tractual.

Competenții își vor trimite cererile lor concursuale, în regulă instruite și în termenul preclus, la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Murăș-Oșorhei, 26 Septembrie 1895.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Murăș-Oșorheiului.

Nicolau Manegufiu,
protopresbiter.

Redactor prov. Dr. Nicolau Olariu.

PUBLICAȚIUNE.

Tragerea pentru clasa a doua a loteriei magiare de clasă începe la 6 Decembre și durează până la 14 Decembre.

Reînnoirea pentru tragerea acésta a acelor sorțuri de clasă, cari n'au fost trase în clasa întâi, are să se facă pe lângă perderea ori-cărei îndreptățiri, cel mult până la 26 Novembre, și anume exclusiv numai la colectanții însemnați pe sorțuri.

Sorțurile întregi, cari n'au fost trase în clasa întâi, participă și la tragerea a doua, încât o reînnoire a acestor sorțuri nu e de lipsă.

Încât se vor mai afla se pôte cumpăra cu 80 corone un sorț întreg, cu 8 corone o decime de sorț, cu 4 corone o douădecime de sorț la colectanții cunoscuți, cari dau totodată și toate informațiile dorite.

Comandele ne rugăm să se adreseze acestora (nu nouă).

Budapesta, 1 Novembre 1895.

Direcțiunea loteriei magiare de clasă.

Milion

Câștiguri

1,000.000 corone se pôte câștiga în cazul cel mai norocos
la

Loteria magiară de clasă

concesionată de stat
a cărei

Mare tragere de câștig

se va ține dela 6 până la 14 Decembre 1895.

Sorturi:

1 jumătate fl. 20.— 1 douăzecime fl. 2.—
1 întreg fl. 40.— 1 zecime fl. 4.—

(Pentru porto se plătesce 5 cr., pentru scrisore recomandată 15 cr., pentru lista de tragere 10 cr.)

1 premie à 600.000 corone	—	600.000 corone
1 câștig à 400.000	„	= 400.000 „
1 „ à 200.000	„	= 200.000 „
1 „ à 100.000	„	= 100.000 „
1 „ à 50.000	„	= 50.000 „
2 „ à 20.000	„	= 20.000 „
2 „ à 15.000	„	= 30.000 „
4 „ à 10.000	„	= 40.000 „
10 „ à 8.000	„	= 80.000 „
27 „ à 6.090	„	= 162.000 „
100 „ à 2.000	„	= 200.000 „
200 „ à 1.000	„	= 200.000 „
1150 „ à 200	„	= 230.000 „
20.000 „ à 100	„	= 2.000.000 „

21.499 Câștiguri în suma totală de 4,332.000 corone

recomandă și expedeză pe lângă mandat postal sau rambursă

Carl Heintze, colector principal Budapesta
Servitenplatz 3.

Adresa telegrafică: **Lottoheintze Budapesta.**

Pentru a puté corăspunde așteptărilor onoratului public de a oferí, în cas când se cumpăra sorțuri **mai multe**, șanse mai mari prin diversitatea numerilor, expedez, când se vor cumpăra cel puțin 5 sorțuri (întregi, jumătate, decimi, douădecimi) sau mai multe, fie-care sorț dintr'un număr de tot deosebit, pe lângă prețurile originale de mai sus. [196] 1-2